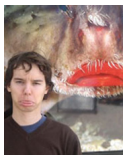

Prispeval Jan Klančnik
Ponedeljek, 23 Junij 2008 14:50

Včerajšnji referendum je postregel z do sedaj najnižjo udeležbo v samostojni Sloveniji. Kje gre iskati vzroke? V slabi informiranosti volilcev? Gre za nezaupnico vladi ob nerodno zastavljenemu referendumu? Kaj pomenijo rezultati za prihodnost pokrajinske zakonodaje in kaj za Koroško?

Še pred dobrim tednom je premier Janša napovedoval visoko udeležbo, morebiti celo višjo od tiste ob ustanavljanju občin (čez 60%), a se je izkazalo, da je bila udeležba naravnost mizernih 11 %, kar je še manj kot ob referendumu za umetno oploditev. To postavlja pod vprašaj legitimnost upoštevanja rezultatov že tako le posvetovalnega referenduma, saj je 11 % volilnih udeležencev komaj nekje 9 % prebivalcev Slovenije.

Za Janšo, Bajuka ter večino opozicije je rezultat (prispeli glasovi so skoraj povsod potrdili ustanovitev pokrajin) velik uspeh, češ da so volilci večinsko podprli vladni predlog. Udeležba da ni pomembna, saj odločajo tisti, ki se volitev udeležijo. Opozicija pa je na drugi strani okrcala vlado, da se s takšnimi vprašanji ne bi smela igrati ter jih izkoriščati za predvolilno kampanjo in da je bil referendum napaka, čeprav je še na začetku leta skoraj enako rešitev predlagala poslanska skupina Zares, a jo je zavrnila ravno vlada. Verjetno je seveda šlo za nekatere razlike pri referendumskih vprašanjih, a zmešnjava je kljub temu popolna. Komu verjeti?

Minister Ivan Žagar je za rtvslo povedal, da je potrebno upoštevati glas volilcev na (posvetovalnem!) referendumu. Je potem njegov bojkot tudi mnenje volilcev, ali pa so rezultati dovolj merodajni, da se na njihovi podlagi sprejema zakonodajo? Vsekakor neudeležba, če ne drugega, daje vedeti, da Slovenci želijo, da se jih vpraša kaj pametnejšega, saj je verjetno marsikateri volilec dobil občutek, da se ga podcenjuje.

Različne interpretacije referendumskih rezultatov so že v polnem teku. Pravni strokovnjaki so med drugim že vnaprej opozarjali na nedodelanost referendumskih vprašanj, saj je možnih več kot 400 različnih kombinacij odgovorov, opozarjali pa so tudi na probleme, ki bi se lahko pojavili

Prispeval Jan Klančnik
Ponedeljek, 23 Junij 2008 14:50

v določenih situacijah.

Če bi hipotetično v občini Mežica ob visoki udeležbi večinsko glasovali proti Koroški pokrajini, v celotnem 5. referendumskem območju (kamor spadamo) pa v splošnem za pokrajino, kam bi potem priključili Mežičane? Bi o tem moralo odločati ustavno sodišče, podobno kot v nekaterih primerih pri ustanavljanju občin? Vsekakor bi to prineslo le dodatne zaplete in bi pokrajine časovno oddaljilo nekam v prihodnost, če bi bil problem sploh rešljiv.

Podrobnejših analiz rezultatov še nekaj časa ne bo, je pa že jasno, da so proti pokrajini glasovali na »južnem Primorskem«, kjer Primorsko že nekaj časa dojemajo kot enotno, ter na »Osrednjeslovenskem«, kjer združeni konglomerat Gorenjcev ter Notranjcev naj ne bi funkcioniral. Tudi v Ljubljani odločitev ne more biti relevantna, saj se je volitev udeležilo le 5 % Ljubljančanov, tudi na račun poziva Jankoviča k bojkotu. Rešitve za nastalo zagato naj bi po besedah Janše kljub vsemu pripravili v prihodnjih dneh in jih takoj poslali v poslansko proceduro, kar pa se ob vseh odprtih vprašanjih zdi strel v prazno oziroma precej nerealna ocena. Tudi če jim uspe, bi projekt skoraj zagotovo padel v vodo, saj opozicijske stranke, pa tudi kakšen vladni poslanec (predvsem iz vrst NSi) predloga najverjetneje ne bi požegnali.

Na Koroškem s 85 % glasov za ni bilo dvoma, ali podpiramo svojo pokrajino, visoka neudeležba (referenduma se ni udeležilo 86 % volilnih upravičencev) pa je potrdila, da ljudje niso imeli dovolj informacij, da bi se počutili sposobne odločati, ali pa so preprosto menili, da referendumsko vprašanje ni dovolj dobro in so volitve bojkotirali. Vprašanja, predvsem pa njihove implikacije, so preveč zapletene, da bi se volilci želeli o njih izrehati. Kaj to pomeni za samostojno Koroško pokrajino?

Če pride do sprejema zakonodaje še v mandatu te vlade, kar je sicer malo verjetno, bomo Korošci gotovo dobili svojo pokrajino v velikosti dvanajstih občin današnje statistične regije Koroška. A če gre sklepati po besedah največjega tekmeca Janše za premierski stolček, Boruta Pahorja, je konsenz v slovenski politiki takšen, da bi Koroška ostala tudi v predlogu z zmanjšanim številom pokrajin, pa četudi bi s tem postala ena manjših v Sloveniji.